

LINDESBERGS
KOMMUN

Digitaliserings- och Vårldssttategi

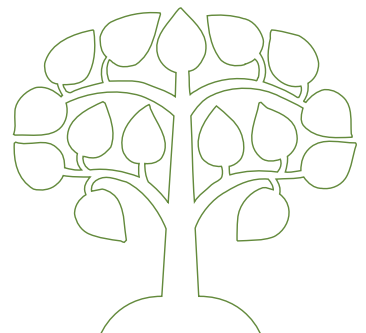
Socialnämnden

»Strategi

Plan/program

Riktlinje

Regler och instruktioner

Fastställt av: Socialnämnden (§72)

Datum: 23-08-17

För revidering ansvarar: Socialnämnden

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Socialförvaltningen

Dokumentet gäller för: Socialförvaltningen

Dokumentet gäller till och med: 2026-08-31

Sammanfattning

För att möta framtidens utmaningar och våra invånares ökade förväntningar på bättre tillgänglighet och service, krävs en utveckling mot ökad digitalisering och effektivare arbetsmetoder. Detta kräver att socialförvaltningens samtliga chefer och medarbetare är delaktiga hela vägen i förändringsarbetet för att säkra verksamhetens transformationsprocess men även för att möjliggöra effektiv samverkan. Organisationen måste skaffa sig nya kunskaper och arbetssätt, bibehålla och följa upp genom att sätta tydliga mål, våga fatta beslut och ha modet att förändra nuvarande arbetssätt. Förutsättning för förändringsarbete är ekonomiska och personella resurser.

Förvaltningen har tagit sitt avstamp i den regionala digitaliseringsstrategin för Örebro län samt beaktat den nationella strategin från Sveriges Kommuner och Landsting (SKR). Där lyfter de fram områden såsom;

- Digital infrastruktur
- Digital kompetens
- Digital trygghet
- Digital innovation
- Digital ledning

Digitalisering i detta sammanhang ger också förutsättningar för att lyckas med Nära Vård-resan då det möjliggör utveckling för personcentrerad, den enskildes delaktighet och användandet av ny teknik och möjligheten till egenvård av kroniskt sjuka. Personalens arbetsmiljö och kompetens ska fortsätta vara i fokus för att trygga arbetsplatsen och verksamheten.

De förändringar som görs, till exempel i form av digitalisering, har alltid en eller flera uttalade eller underförstådda nyttor som mål. Nyttorna kan vara ekonomiska eller kvalitetsmässiga. Det är viktigt att systematiskt klargöra vilka nyttor som eftersträvas, och att följa upp dessa.

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	5
Nära vård.....	5
Digitaliseringsstrategi för Örebro län	5
Vad är digitalisering.....	5
Målet med strategin	6
Syftet med strategin.....	6
Målgrupp för strategin.....	6
Ansvar.....	7
Införande och framgångsfaktorer	7
Resurser.....	7
Digitalt först	7
Socialförvaltningen ska se digitaliseringen som en möjliggörare	8
Befintliga välfärdstekniklösningar	9

Bakgrund

Sverige står inför en enorm samhällsutmaning när den demografiska bilden med fler äldre och färre förvärvsarbetare blir verklighet. Vi är redan nu i ett skede där antalet invånare över 80 år ökar kraftigt och därmed också efterfrågan på vård och omsorg. Det i sin tur kommer att medföra ökade kostnader i verksamheterna och utmaningar i att hitta medarbetare med rätt kompetens. Socialförvaltningen vill fortsätta tänka och göra nytta tillsammans på ett mer innovativt och modigt sätt och en grund i genomförandet är en, för förvaltningen, gemensam strategi för digitaliserings- och välfärdsteknik.

Nära vård

Ett av de identifierade utvecklingsområdena för kompetensförsörjning inom arbetet för en god Nära vård (*Gemensam målbild nära vård i Örebro län, rapport och beslutsunderlag 2021 samt Läns-gemensam kompetensförsörjningsplan Nära vård 2022*) är ny teknik.

Ny teknik inklusive digitalisering kan möjliggöra nya arbetssätt, effektivisera processer och frigöra resurser till medarbetarnas kärnuppdrag. Även bidra till en tryggare och säkrare vård därtill ge patienter och brukare en ökad känsla av självständighet och förbättrad livskvalité. Som invånare förväntar man sig att både kunna föra dialog kring sina vårdbehov och utföra sina ärenden digitalt, utifrån sina förutsättningar.

Att ha gemensamma eller kompatibla datasystem mellan organisationsgränserna kan underlätta kommunikationen och därmed skapa bättre förutsättningar för en nära vård.

Digitaliseringsstrategi för Örebro län

Sveriges regering har antagit en digitaliseringsstrategi för att driva på den digitala utvecklingen och strategin övergripande mål är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Region Örebro län och länets tolv kommuner har en gemensam länsstrategi som syftar till att fastslå en inriktning och ambition för digitaliseringsarbetet och hur vi tillsammans ska använda digitaliseringen som strategiskt verktyg för att vara en del i och driva samhällsutvecklingen, erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet.

Vad är digitalisering?

Digitalisering är just nu ett av de viktigaste begreppen och förhoppningen om hur kommuner och regioner ska klara de krav som kommer ställas på dem från idag och framåt. Digitalisering är ett vitt begrepp kan betyda olika saker beroende på vem eller vilka som använder det. På socialförvaltningen i Lindesbergs kommun handlar digitalisering i första hand om förbättrade verksamhetsprocesser. Övergången från analoga och manuella processer till digitala lösningar ska syfta till att vidareutveckla verksamheten där vi ska använda ny eller befintlig teknik för att förnya, förenkla och förbättra. Det ska leda till vinster för invånare, personal och enskilda med insatser från socialförvaltningen.

Vad är välfärdsteknik

Det finns inte någon juridisk definition av välfärdsteknik. Socialstyrelsen definierar välfärdsteknik som att det är ”digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper en förhöjd risk att få en funktionsnedsättning”.

Målet med strategin

Med stöd av digitaliseringen ska socialförvaltningen i Lindesbergs kommun skapa en ännu effektivare, mer öppen och smartare organisation som stödjer innovation, delaktighet och utveckling.

De övergripande målen för socialförvaltningens digitalisering bör vara;

- Enklare vardag för invånare, enskilda med insatser från kommunen och personal
- Smartare, modigare och öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktig
- Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten
- Möjliggöra effektivare samarbete med region och myndigheter
- Nyttja resurserna där resurserna bäst behövs.

Målet ska inte vara digitalisering i sig, utan att skapa mervärde genom de möjligheter, nyttor och effekter som digitaliseringen medför. Med hjälp av digitaliseringen ska vi kunna göra saker på nya sätt med hög kvalitet och god service som skapar största möjliga nytta för invånare, medarbetare och anhöriga.

Syftet med strategin

Strategin ska vara ett stöd till nämnden, verksamheterna men också över förvaltningsgränserna för att ge vägledning i att uppnå kommunens vision och strategiska målområden med digitaliseringen som verktyg.

Strategin ska även leda till ett mer samordnat och kommungemensamt digitaliseringsarbete i syfte att göra verksamheterna i Lindesbergs kommun mer effektiv och ändamålsenlig.

- Välfärdsteknik ska användas som ett alternativ eller komplement i vid insatser kring trygghet, delaktighet och självständighet. Lindesbergs kommun behöver ha arbetsätt som utgår ifrån individens behov och ha fokus på ökad delaktighet för den enskilde.
- Välfärdsteknik ska stödja en god arbetsmiljö, skapa effektivitet och användas för att ge god kvalitet i arbetsätt och metoder.
- Socialförvaltningens organisation ska ge förutsättningar för en varaktig och hållbar användning av välfärdsteknik.
- Öka den digitala mognaden i förvaltningen och ges förutsättningar att arbeta långsiktigt med välfärdsteknik.

Målgrupp för strategin

Förvaltningsledning, chefer, medarbetare, brukare/enskilda samt invånare.

Ansvar

Huvudansvaret är hos förvaltningschef och förvaltningsledning. Samtliga chefer samt andra tjänstepersoner inom förvaltningen har ansvar för god kännedom om uppsatta mål och verka för att de uppfylls. Chefer och medarbetare har god kunskap, kompetens om de olika digitala verktyg/system samt tillämpar dem i dialog med enskilda respektive invånare.

Införande och framgångsfaktorer

För att nå de övergripande målen finns det några viktiga framgångsfaktorer;

- Strategin och de övergripande målen ska vara välkända i hela organisationen.
- Medarbetare på alla nivåer ska vara delaktiga i arbetet med att integrera välfärdsteknik och digitalisering i verksamheterna. Välfärdsteknik är verksamhetsutveckling, det vill säga ett nytt effektivare och mer användarvänligt sätt att utföra en arbetsuppgift.
- Samsyn på alla nivåer kring resurser och nyttohemtagning i verksamheterna.
- Gemensam värdegrund.
- Förändringsledning.
- Tydlig satsning utifrån identifierade behov (gräsrotsperspektiv).

Resurser

Digitaliseringen ger nya möjligheter men ställer också krav på resurser, kompetenser och förändrat arbetssätt.

Nämnden behöver fastställa och avsätta ekonomiska resurser för genomförande av förvaltningens strategi.

- Förvaltningen behöver avsätta resurser för att arbeta med förutsättningar och införande och implementering av välfärdsteknik, förändringsledning och förvaltning av tekniken.
- Förvaltningen ska aktivt söka statsbidrag för att underlätta ekonomiskt för digitalisering.
- Den digitaliserings- och välfärdsteknik som finns på plats idag ska nyttjas på ett, för förvaltningen, effektivt sätt.
- Intressenter som nyttjar digitaliseringen (enskilda, anhängiga, kommunpersonal osv) är lika viktiga som själva produkten eller arbetssättet. Utan förståelse och kompetens tappar förvaltningen den önskade nyttoeffekten.
- Ledning och personal ska vara goda ambassadörer och vid behov söka samverka med intressenter.
- Samsyn och röd tråd bör finnas från den regionala- och kommunövergripande strategin.

Digitalt först

Med digitalt först menas att digitala tjänster ska vara socialförvaltningens och verksamheternas förstahandsval, när det är möjligt och relevant, när vi utvecklar tjänster och lösningar på socialförvaltningen i Lindesbergs kommun men även i kontakter både inom den egna verksamheten samt externt mot invånare och region.

Digitalt först kommer att bidra till en effektivisering av socialförvaltningens interna administration. Digital service och digitala flöden ska användas där det är möjligt och därigenom frigöra resurser för mer kvalitetshöjande och värdeskapande aktiviteter.

Socialförvaltningen ska se digitaliseringen som en möjliggörare

För att möta framtidens utmaningar och våra invånares ökade förväntningar på bättre tillgänglighet och service, krävs en utveckling mot ökad digitalisering och effektivare arbetsmetoder. Detta kräver att socialförvaltningens samtliga chefer och medarbetare är delaktiga hela vägen i förändringsarbetet för att säkra verksamhetens transformationsprocess men även för att möjliggöra effektiv samverkan. Organisationen måste skaffa sig nya kunskaper och arbetssätt, bibehålla och följa upp genom att sätta tydliga mål, våga fatta beslut och ha modet att förändra nuvarande arbetssätt.

Nycklar till förändring mot digitalisering är;

- Digital kompetens för alla.
- Förtroendevalda och chefer ska ha rätt kompetens och vara medvetna om digitaliseringens möjligheter och vara ledande i förändringsarbetet.
- Medarbetare ska ha rätt kunskap gällande digitala verktyg och tjänster, men de ska även kunna följa med i den digitala utvecklingen inom sitt område.
- Kompetensförstärkning inom digitalisering, informationssäkerhet och verksamhetsutveckling är viktigt för fortsatt utveckling.
- Innovation är en viktig del i att hitta nya arbetssätt och för att digitala idéer ska kunna utvecklas.
- Grundläggande för allt är en utbyggd infrastruktur med bredband till alla.
- Alla våra tjänster ska vara säkra och skydda den personliga integriteten enligt lagen GDPR.
- Digital service i första hand och personlig service där det behövs.

Det digitala perspektivet ska finnas med i all utveckling och inför stora beslut och investeringar ska digitaliseringsinsatser värderas utifrån de nyttor de skapar för verksamheter, invånare och samhälle. Med innovativ och modern teknik kan vård och omsorgsarbetet utvecklas vilket också ger nya förutsättningar till god personalpolitik och förbättrade arbetsförhållanden. Behovet av att kunna rekrytera och behålla personal i konkurrens med andra yrken är stort och ställer krav på organisationen som attraktiv arbetsgivare.

I takt med den digitala utvecklingen skapas också nya möjligheter att ta del av information och påverka samhällsfunktioner vilket också ökar invånarnas förväntan på tillgänglighet och service. Att stötta digital delaktighet för personer med stöd från socialförvaltningen är därför ett nödvändigt utvecklingsområde för att skapa jämlikhet för alla kommuninnevånare. Med nya innovativa metoder kan äldre personer och personer med funktionsnedsättning ges ökad trygghet, självständighet och delaktighet i det egna hemmet och i samhället i stort.

Välfärdsteknik är ett område som utvecklas i snabb takt vilket kan leda till att den enskilda kommunen och förvaltningen får svårt att anta de utmaningar som uppstår. Det finns därför ett behov av samverkan både internt, inom den egna förvaltningen, mot andra förvaltningar inom kommunen och mot externa intressenter.

Befintliga välfärdstekniklösningar

Det finns redan ett antal välfärdstekniska lösningar i Lindesberg kommun. Kunskapen om dessa lösningar, vilka som finns och vad de kan fylla för behov behöver förtydligas och förmedlas till medarbetare på ett bättre sätt. Medarbetarna ska känna att tekniken är ett stöd, inte en påлага eller något som hotar deras arbete. Den digitala kompetensen hos många medarbetare behöver stärkas om vi ska kunna använda välfärdsteknik på bästa sätt. Det är inte fritt valt arbete om tekniken ska nyttjas eller inte.

Här nedan följer exempel på vad Lindesbergs kommun har för välfärdstekniska lösningar idag.

Inom ordinärt boende används ett antal välfärdstekniska lösningar av personalen. Några exempel är elektroniskt planeringsverktyg för hemtjänsten, mobil tillgång till dokumentation i verksamhetssystemet Viva, vårdplanering med stöd av video, digitala lås, påminnelse för fördelning och signering av läkemedel. För den enskilde finns olika påminnelsefunktioner, som t ex digitala trygghetslarm och annan påminnelsefunktion.

Inom särskilt boende (vård- och omsorgsboenden och gruppboenden inom LSS) används nyckelfria hotellås, dörrlarm, larmmattor, kallelselarm, epilepsilarm, sänglarm med mera. Även här använder personalen digitalt stöd för fördelning och signering av läkemedel. Man kan också använda det digitala planeringssystemet och dokumentera mobilt i verksamhetssystemet Viva.

Det finns alltså redan välfärdsteknik i våra verksamheter. Vi behöver bli bättre på att ta till vara det som redan finns. Olika välfärdstekniska lösningar behöver kopplas ihop på ett bättre sätt, eller i vissa fall ersättas av nyare typ av teknik. Ett arbete att synliggöra befintlig teknik och dess funktioner skulle med fördel kunna genomföras.

Kompetenshöjande insatser för att stärka medarbetarnas digitala kunskap och mognad bör också genomföras. Om det inte finns kunskap om vad som finns, eller hur det kan användas, så kommer vi heller aldrig att få ut några effekter eller kunna förändra arbetssättet och arbetskulturen.